

MÅNEDENS KRONIKK

Diakonibegrepet

Diakon Geir Tignes, ferdig med sin utdanning fra Diakonihjemmet 1. april i år, tar i månedens kronikk for seg diakonibegrepet sett ut fra den synsvinkel at all tjeneste er diakoni.

Hva omfatter diakonibegrepet? Spørsmålet har vært livlig diskutert i de senere år. Tradisjonelt er diakoni blitt oppfattet som sykepleie. At diakoni er noe mer enn sykepleie er udiskutabelt, og skulle være unødvendig å gå nærmere inn på. Spørsmålet ble aktualisert i og med at Diakonihjemmet tok til å utdanne sosionomer. Ytterligere tilspisset ble det da Diakonihøyskolen også tok inn andre yrkesgrupper som ikke er tilknyttet helse og sosialsektoren. Det er ikke til å nekte at dette har skapt usikkerhet og forvirring. I dag må vi med skam erkjenne at diakonien i alt for stor grad er blitt drevet uten en skikkelig gjennomtenkning. Skal vi greie å komme til klarhet i diakonibegrepet er det nødvendig å klargjøre det teoretiske grunnlag. Vi må aldri glemme at om vi skal realisere vårt diakonale ansvar så forutsetter det at vi vet hva diakoni er.

Vi skal her se diakonibegrepet ut fra to synsvinkler. For det første skal vi se det ut fra den synsvinkel at **all tjeneste er diakoni**. For det andre skal vi se det ut fra den synsvinkel at **diakonien bare omfatter tjeneste for mennesker som er eller vil havne i nød**. Men før vi går nærmere inn på disse to synsvinklene må vi se litt på utgangspunktet.

Jesus Kristus sier at vi skal være fullkomne liksom vår himmelske Far er fullkommen. (Se Matt. 5.48.) Guds krav til menneskene blir at de skal tjene sin Gud og sine medmennesker i fullkommenhet. Gud vil at vi skal tjene med glede og med lyst. Dette er et krav som gjelder alle mennesker enten en tror på Gud eller ikke. Men kravet om å tjene må sees i lys av syndefallets realiteter. Ikke noe menneske kan tjene fullkomment. Konsekvensen av dette er at mennesket kommer under dommen. (Se Rom. 6.23.a.) Man må ydmykt bekjenne at Guds absolutte krav om tjeneste ikke lar seg realisere i denne verden.

Men Guds krav til tjeneste har også en annen virkning. Guds krav driver menneskene til Kristus. Gjennom et møte med Kristus motiveres det troende menneske til diakoni. Ytre sett er diakoni lik all annen tjeneste, og står ikke i noen særklasse. Men utgangspunktet er forskjellig fordi diakoni er en tjeneste som har Jesus Kristus som forbilde og drivkraft. Man kan si at diakoni

er en tjeneste som den troende gjør uten selv å vite det, og som bare Gud kjenner til. (Se Matt. 25.30-40.)

Den totale diakoni.

Ut fra Det nye testamentet kan vi lese at den totale kristne virksomhet skal være preget av en tjenende holdning. Alt den troende tenker, sier eller gjør skal ha et tjenende motiv. Hele det kristne livet skal være preget av diakoni. Det kan være forkynnelse, sakramentforvaltning, omsorg for mennesker i nød, vanlig arbeid, politikk o.s.v. Kristendom blir lik tjeneste. I Matteus 23.11-12 står det: «Den som er størst blant dere skal være de andres tjener, men den som opphøyer seg selv, skal ydmykes, og den som ydmyker seg, skal opphøyes. Det mest sentrale eksempel på den totale diakonale livsholdning finner vi i Matteus 20. 25-28. Jesus Kristus sier: «Dere vet at fyrstene rår som herrer over sine folk, og at stormennene lar dem få føle sin makt. Slik skal det ikke være hos dere. Den som vil bli stor blant dere, skal være den andres tjener, og den som vil være den første blant dere, skal være de andres trel, — liksom Menneskesønnen ikke er kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv som løsepeng for mange.» (Jmfr. Lukas 22. 24-27 og Mark. 9. 35.) I Johannes 13. 13-16. står det: «Dere kaller meg mester og herre, og med rette, for jeg er det. Når nå jeg, herren, og mesteren, har vasket deres føtter, så plikter også dere å vaske hverandres føtter. Det er et forbilde jeg har gitt dere: «Slik som jeg har gjort mot dere, skal dere selv gjøre. I sannhet sier jeg dere: En tjener er ikke større enn herren sin, og en utsending er ikke større enn den som har sendt ham.» Ut fra dette ser vi at hele det kristne livet skal ha et tjermotiv, og at Jesus Kristus framstiller seg som et forbilde og en drivkraft for diakonien. Denne altomfattende diakonale forståelse kaller vi for den totale diakoni, og kan defineres på følgende måte:

«Den totale kristne virksomhet skal være preget av en diakonal livsholdning, som tar sikte på å realisere Guds vilje i verden, med Jesus Kristus som forbilde og drivkraft.»

Generalforsamlingen 1973 i støpeskjeen

Igjen står vi foran en generalforsamling, den første etter den nye organisasjonsplan, og den første lagt til høsten på et hotell.

Lokalkomiteéen har lenge vært i arbeid og har det hele under kontroll. Med en slik lokalkomiteé vil det praktiske arrangement gå knirkefritt.

Forretningsutvalget arbeider med å samle alle saker og forbereder opplegget i detalj for Hovedstyret som skal vie sitt møte 26. mai i alt vesentlig for generalforsamlingen.

Det er med spenning og forventning vi ser fram til generalforsamlingen på mange måter. Først og fremst er vi spent på om du kommer, en vellykket generalforsamling er avhengig av deg. Det er den enkelte diakon som utgjør og setter sitt preg på generalforsamlingen, derfor er det meget viktig at du er tilstede.

Dernest er vi avhengige av at generalforsamlingen blir lagt frem for Gud i bønn fra nå av og helt frem til dagen. Vi er avhengige av at du forbereder både deg selv og generalforsamlingen i daglig bønn framfor den levende Gud.

Bare når vi møter med et sinn som er forberedt under Guds altgjennomtrengende lys, kan vi forvente å oppleve Guds velsignelse over den enkelte og Guds rikes arbeide.

Ja, for det er vel hensynet til Guds Rikes fremme i blant oss, som driver oss i skrift og tale? Det er vel hensynet til det arbeide vi har fått ansvaret for i Guds rike som får oss til å engasjere oss i debatter og diskusjoner?

Jeg håper at den enkelte har prøvet og fortsett vil prøve sine egne idéer og tanker innfor Guds allransakende ansikt, før vi sprer dem. Jeg håper at vi ser våre medarbeidere og medvandreres arbeid og motiver i kjærlighetens forsonende speil.

Den alminnelige diakoni.

Diakoni kan også forstås i en mer snever forstand, nemlig som en kristen tjeneste for mennesker som er eller vil havne i en somatisk, psykisk eller sosial nød. Når vi taler om diakoni er det vanlig å tenke på denne mer snevre forståelse, som vi kaller for den alminnelige diakoni. Årsaken til denne forståelse har både praktiske og

Velkommen til generalforsamling i optimisme og gledens tegn. La oss hver for oss og i fellesskap opparbeide et optimistisk syn på diakonens tjeneste i Guds rike. Det behøver ikke nødvendigvis bli mindre realistisk av den grunn.

Dersom vi har tro på det kall og den tjeneste vi har fått, og tror på den Herre vi tjener, har vi all grunn til optimisme og glede. Glede og optimisme over at Guds rike har fremgang iblant oss på tross av våre feil og mangler.

Vi har all grunn til å møtes i gledens og taknemlighetens tegn, fordi også diakonene skulle få være med i arbeide med å bygge Guds Rike på jorden. Guds rike bygges iblant oss av skrøplige mennesker, og dersom vi lar hendene synke i mismot og oppgitthet, vil dette rikes fremgang forsinkes og forkludres.

Det har vært publisert altor mye pessimisme og negativt syn på diakonenes arbeide og motiver i den senere tid. La oss stå sammen, og arbeide i fellesskap for en stor idé og et stort mål.

Diakonene trenger så visst ikke noe «monument over egen fortrefelighet». De diakoner som har ført vårt arbeide fram til det det er i dag, gjennom adskillig offer og inntrengende bønner, er vel dem som minst av oss alle har søkt sitt eget og ventet ære og glans. Deres motiver var i Kristi kjærlighets ånd å spre lys inn i formørkede sjeler og nedbrutte hjem. La det stå fast tross all kritikk, det har lyktes til Guds ære.

La oss på vår ferd fremover ikke glemme at vi står i en sammenheng også bakover med den balanse det medfører.

Velkommen til generalforsamlingen til saklig debatt om felles saker. Det er der fremtiden fastlegges. La oss alle som en vise den respekt for oss selv og vårt arbeid at vi respekterer generalforsamlingens vedtak og stiller oss solidarisk ansvarlig både saklig og økonomisk for de vedtak som blir gjort.

Vi står foran viktige valg, la også det bli et bønneemne, at Gud må gi oss de rette ledere. Men la oss fremfor alt når de er valgt slutte opp om dem i våre tanker og våre bønner, og ikke legge sten til byrden som sannelig er tung nok fra før. Velkommen til generalforsamlingen 1973.

Jon Hångvæn

kirkehistoriske årsaker. I evangeliene leser vi at Jesus hadde en særlig omsorg for mennesker i nød. (Se Matt. 4. 23.) Han forkynte det glade budskap og hjalp de nødlidende. Hans disipler ble sendt ut for å gjøre det samme. Gud har omsorg for hele mennesket, og Han vil at menneskene skal ha samme omsorg for hverandre. Den

Forts. side 131.

DIAKONIBEGREPET

Forts. fra side 123.

alminnelige diakoni er ikke noe middel til å nå et menneske med evangeliet, men det er en naturlig følge av troen på Jesus Kristus. Alt i den første kristne kirke var det en spesiell tjeneste for de nødlidende. Kirken har gjennom hele sin historie følt et særlig ansvar for mennesker som lider nød. Ansvar er blitt realisert gjennom menighetsarbeid, kristne organisasjoner og av enkeltkristne.

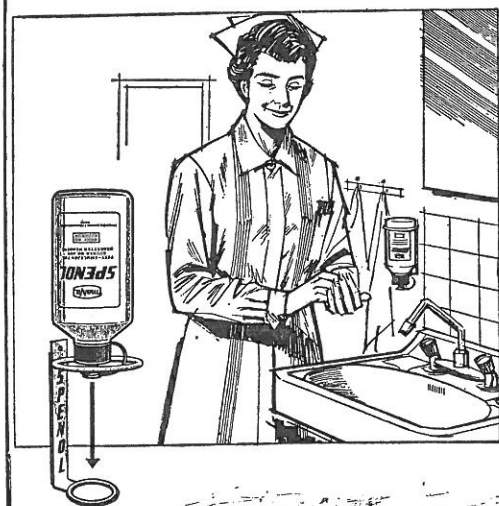
Gud kaller menneskene til frelse. En konsekvens av frelsen er kallet til tjeneste for mennesker i nød. Denne tjeneste realiseres gjennom den alminnelige diakoni som alle kristne har ansvar for. Det kristne livet skal være preget av en tjenende holdning for mennesker i nød. Det er utenkelig at kirken kan si fra seg dette ansvaret.

Av praktiske hensyn er det nødvendig å skille den alminnelige diakoni ut fra det totale. I historien har den alminnelige diakoni ofte blitt omtalt bare med ordet diakoni. Denne forenkling har vært med på å skape forvirring. Når man bare sier diakoni så vet man ikke om man snakker om den totale eller den alminnelig forståelse. De to diakonibegreper må ikke blandes sammen, men forklares og defineres hver for seg. Diakonien er ikke tjent med en sammenblanding av de to be-

greper. Den alminnelige diakoni må forstås som en tjeneste for mennesker som er eller vil havne i nød, mens den totale diakoni må forstås som den kristne livsholdning. Når menigheten skal bevisstgjøres og engasjeres for diakoni er det viktig at diakonibegrepet blir gjort forståelig. Jeg vil definere den alminnelige diakoni på følgende måte: «Den alminnelige diakoni er en kristen tjeneste for mennesker som er eller vil havne i somatisk, psykisk eller sosial nød, og som tar sikte på å realisere Guds vilje i verden med Jesus Kristus som forbilde og drivkraft.»

Diakonibegrepet er av avgjørende betydning for Det norske Diakonforbund. Forbundet består av medlemmer som har sett den alminnelige diakoni som sin livsoppgave. Den alminnelige diakoni vil derfor være det som samler Det norske Diakonforbund. En av de oppgaver som Det norske Diakonforbund må satse på i fremtiden er å klarlegge og gjøre kjent den alminnelige diakoni. Vi må erkjenne at de som burde vite mest om diakoni i vårt land ikke er tilstrekkelig kjent med det prinsipielle grunnlag for diakonien. Det er derfor av avgjørende betydning at diakonibegrepet blir klargjort.

**! AVERTER I «DIAKONOS»
ABONNER PÅ «DIAKONOS»
LES «DIAKONOS»**

SPENOL - en god vane for huden

Stadig flere bruker Spenol daglig, både på post og privat. Spenol er rimelig og effektiv hudpleie — alltid klar til bruk i det hendige veggstativet.

Spenol fåes på alle apotek.

MARWELL HAUGE FARMASØYTISK A/S
OSLO